

عنوان مقاله:

اثر آبیاری و کود نیتروژن بر عملکرد، کارایی مصرف نهاده‌ها و کیفیت دانه ارقام کنجد

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره ۵۳، شماره ۲ (سال: ۱۴۰۱)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده‌گان:

علی صبوری - دانشجوی دکتری رشته زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد، فیروزآباد، شهرآز، ایران

مجید غلامحسینی - استادیار بخش تحقیقات دانه‌های روغنی، موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

فروز بدراوشان - دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد، فیروزآباد، شهرآز، ایران

فرهاد حبیب‌زاده - استادیار گروه ژنتیک و به نژادی گیاهی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، قزوین، ایران

بهرام امیری - دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد، فیروزآباد، شهرآز، ایران

خلاصه مقاله:

به منظور بررسی پاسخ کمی و کیفی سه رقم کنجد (Sesamum indicum L.) به تیمارهای مختلف آبیاری و کودی، آزمایشی در مزرعه تحقیقاتی موسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج طی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ انجام شد. آزمایش به صورت کرت‌های خرد شده - فاکتوریل و در قالب طرح پایه بلوك‌های کامل تصادفی با سه تکرار اجرا شد. تیمارهای آبیاری در دو سطح شامل رژیم کم آبیاری و آبیاری کامل در کرت‌های اصلی و فاکتوریل مقادیر مختلف نیتروژن و ارقام کنجد در کرت‌های فرعی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که در شرایط آبیاری کامل، کاربرد ۱۲۰ کیلوگرم نیتروژن در هکتار در مقایسه با عدم کاربرد آن، عملکرد دانه کنجد را ۸۳ درصد افزایش داد؛ در مقابل، این افزایش عملکرد در پاسخ به کاربرد نیتروژن در تیمار کم آبیاری، ۴۰ درصد بود. نتایج همچنین نشان داد که بیشترین مقدار کارایی مصرف آب در تیمار آبیاری کامل و کم آبیاری به ترتیب از ارقام اولنام و دشتستان ۲ با دریافت ۱۲۰ کیلوگرم نیتروژن در هکتار به دست آمد. همچنین نتایج حاکی از آن است که رقم دشتستان ۲ بیشترین (۵۱ درصد) و رقم ناز تک شاخه کمترین (۴۷ درصد) محتوی روغن دانه را دارا بودند. نتایج نشان داد در تیمار آبیاری کامل، کاربرد کود نیتروژنی برای هر سه رقم قابل توجیه است؛ در مقابل در شرایط کم آبیاری در هیچکدام از ارقام، عملکرد دانه بالاتر از ۵۰ کیلوگرم در هکتار حتی با مصرف مقادیر بالای نیتروژن (۶۰ و ۱۲۰ کیلوگرم در هکتار) به دست نیامد.

کلمات کلیدی:

درصد پروتئین دانه، درصد روغن دانه، عملکرد دانه، کم آبیاری، نیتروژن

لينك ثابت مقاله در پايگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1685406>

